

'Marilyn Monroe by Milton H. Greene. The 50 sessions'
Del 17 de desembre de 2020 al 24 de febrer de 2021

Marilyn Monroe by Milton H. Greene. The 50 sessions

Del 17 de desembre de 2020 al 24 de febrer de 2021

La fotogènia irresistible de Marilyn Monroe la va fer objecte de desig dels millors fotògrafs de l'època, que van contribuir a fer d'ella la icona suprema de la cultura pop i de la societat de l'espectacle. Retratistes de la talla de Bern Stern, Richard Avedon, Henri Cartier-Bresson, Eve Arnold o Cecil Beaton la van posar sota els seus focus, però va ser Milton H. Greene amb qui més i millor va connectar.

L'exposició presenta una selecció de 84 fotografies icòniques de l'actriu que pertanyen a 50 sessions fotogràfiques preses durant un període de cinc anys (entre 1953 i 1957) pel llegendari fotògraf novaiorquès de moda i cinema del segle XX. Una oportunitat única per descobrir la versatilitat de l'actriu i de l'ésser humà lluny dels focus, en els escenaris més diversos: en descansos de rodatges, al seu estudi, a casa i en privat.

L'exposició incorpora com a complement una audioguia en què, sota el títol *Mirades: cinema, imaginari i poder*, figures de l'àmbit del cinema, les ciències socials, l'art, l'activisme i la literatura comenten les fotografies de l'exposició donant peu a una reflexió sobre el poder de les imatges, la construcció visual dels arquetips femenins o com la indústria cinematogràfica, majoritàriament dirigida per homes, genera una nova cultura de masses que impregna l'imaginari col·lectiu incidint en les relacions socials i les formes de l'erotisme.

The Archives, LLC
Arxius de Milton H. Greene,
dirigits per Joshua Greene.
Patrocinadors:
Innova Fine Art i Canon
Fotografia de Milton H. Greene
© 2020 Joshua Greene •
archiveimages.com

Comissariat:
Cristina Carrillo de Albornoz

Audioguia: Androna Cultura

Entrada gratuïta

Horari: de dimarts a divendres, de
10.00 a 14.00 h; de dimarts a
diumenge, de 16.00 a 21.00 h

En aquesta fotografia apareix Marilyn amb Joshua Greene,
el fill de Milton H. Greene

Exposició impresa en paper Baryta d'exposició de belles arts Innova amb una impressora de tinta pigmentada Canon Pro 4000/6000.

Marilyn Monroe by Milton H. Greene. The 50 sessions

L'exposició presenta una selecció de 84 fotografies icòniques de l'actriu nord-americana Marilyn Monroe (1926-1962) que pertanyen a 50 sessions fotogràfiques preses durant un període de cinc anys pel llegendari fotògraf novaiorquès de moda i cinema del segle XX Milton H. Greene (1922-1985).

La mostra, produïda per la Filmoteca de Catalunya en col·laboració amb els arxius The Archives, LLC, que custodien el material exclusiu de l'actriu, ofereix una oportunitat única per descobrir la versatilitat de l'actriu i de l'ésser humà lluny dels focus, en els escenaris més diversos: en descansos de rodatges, al seu estudi, a casa i en privat. Fins i tot es poden contemplar fotografies del seu casament amb el dramaturg Arthur Miller.

Milton H. Greene va fotografiar per primera vegada Marilyn el 1953 per a la revista *Look* i va quedar captivat per la seva autenticitat. El cèlebre fotògraf es va convertir en el seu amic i confident, i van crear conjuntament la companyia de producció cinematogràfica Marilyn Monroe Productions. Greene va tenir un accés excepcional a l'actriu, i la va fotografiar com no ho havien fet mai abans amb l'objectiu de posar fi a la seva imatge de *sex symbol*; va polir-ne el perfil i va capturar-ne com ben pocs la vulnerabilitat, el sentit de l'humor, l'enginy, la intel·ligència i, sobretot, l'extraordinària versatilitat.

Les 50 sessions de Greene mostren una Marilyn radiant i natural, i revelen un punt d'inflexió molt poc conegut: el moment en què Monroe començava a controlar tant la seva imatge com la seva vida. Fotografies preses al cim de la carrera de Monroe que capten magistralment el seu enigmàtic carisma i el seu amor per la càmera.

L'exposició inclou instantànies icòniques, com "A Ballerina" o "The Hooker", o de Marilyn Monroe amb actors com Marlon Brando o Marlene Dietrich.

"La mostra retrata la profunda veritat de la bellesa (com va escriure John Keats) i la increïble força que irradiava Marilyn Monroe, la qual, en última instància, li va permetre obrir-se pas cap al cim en les circumstàncies més adverses".

Cristina Carrillo de Albornoz
Comissària de l'exposició

Sessió al ranxo de Laurel Canyon. Maig, 1954.

En Milton i la Marilyn van visitar un ranxo de cavalls a Laurel Canyon. Aquesta sèrie de fotografies divertides i espontànies mostra una Marilyn despreocupada, relaxada, que munta a cavall i s'ho passa bé. Muntar a cavall i fer fotografies alhora no era gens fàcil, sobretot perquè en Milton era un noi de ciutat, de Brooklyn, i no un vaquer. La bona sintonia entre en Milton i la Marilyn es fa evident en la fotografia on apareixen junts.

MIRADES

Cinema, imaginaris i poder

Audioguia coral al voltant de l'exposició

Figures de l'àmbit del cinema, les ciències socials, l'art, l'activisme i la literatura conversen sobre les fotografies que Milton H. Green va realitzar de Marilyn Monroe entre 1953 i 1957, període durant el qual l'actriu es consolida com a *star* i objecte de desig d'abast gairebé mundial. És també durant aquest període que Marilyn es rebel·la contra la cotilla a la qual es veu sotmesa per la indústria cinematogràfica, ja sigui per les condicions professionals –un salari inferior al dels seus companys de professió– o, a nivell artístic, per la manca de profunditat dels personatges femenins que interpreta. El pols de l'actriu contra la Fox, un dels grans magnats de Hollywood, la durà a crear la seva pròpia productora juntament amb el seu amic i fotògraf Milton H. Green.

Diferents veus comenten les fotografies de l'exposició donant peu a una reflexió sobre el poder de les imatges, la construcció visual dels arquetips femenins o com la indústria cinematogràfica, majoritàriament dirigida per homes, genera una nova cultura de masses que impregna l'imaginari col·lectiu incidint en les relacions socials i les formes de l'erotisme. Al mateix temps, les fotografies d'una Marilyn que pren el control sobre la seva carrera i imatge, però sense deixar de buscar l'activació del desig masculí, interpel·len el nostre present i els debats actuals en torn a la sexualitat com a element d'empoderament o de subjugació en el marc del sistema de gènere.

Amb la participació de:

Imma Merino, Professora d'Història del cinema a la Universitat de Girona, periodista i crítica de cinema

Juana Dolores Romero, poeta, *performer* i actriu

Marina Subirats, Catedràtica emèrita de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Marta Nieto, co-directora de continguts de la cooperativa audiovisual Drac Màgic i programadora de la Mostra Internacional de Films de Dones

Mary Nash, Catedràtica d'Història contemporània de la Universitat de Barcelona

Miquel Missé, sociòleg i activista trans

Patrycia Centeno, periodista especialitzada en moda i les seves relacions amb la política

Tanit Plana, fotògrafa.

Veü narradora: Laura Blanch

Idea original, guió, edició i muntatge: Androna Cultura

Milton H. Greene

(1922-1985)

Greene va ser famós per la seva fotografia de moda i els retrats de celebritats de l'època daurada de Hollywood. Va ser un dels primers i millors fotògrafs que treballava en la primera època de la fotografia en color. Conegut sobretot per la seva col·laboració professional de cinc anys amb Marilyn Monroe, el seu treball en comú va propiciar 50 sessions i fins a 5.000 imatges, i va produir pel·lícules com *Bus Stop* i *Prince and the Showgirl*. La parella va desenvolupar una relació instantània, convertint-se ràpidament en amics íntims.

A part de Monroe, Milton H. Greene també va treballar amb moltes altres estrelles, com Elizabeth Taylor, Frank Sinatra, Sammy Davis Jr., Audrey Hepburn, Grace Kelly, Dizzy Gillespie, Judy Garland o Marlene Dietrich. No només va demostrar la seva inqüestionable habilitat com a fotògraf, sinó que va saber atrapar el millor de qui es posava davant del seu objectiu, aflorar la seva veritable personalitat. L'obra de Greene es va publicar a *Vogue*, *Life*, *Look*, *Elle*, *Harper's Bazaar*, *Town & Country*, entre moltes altres publicacions.

Archiveimages té cura del seu llegat, del qual s'ocupa personalment el seu fill Joshua Greene.

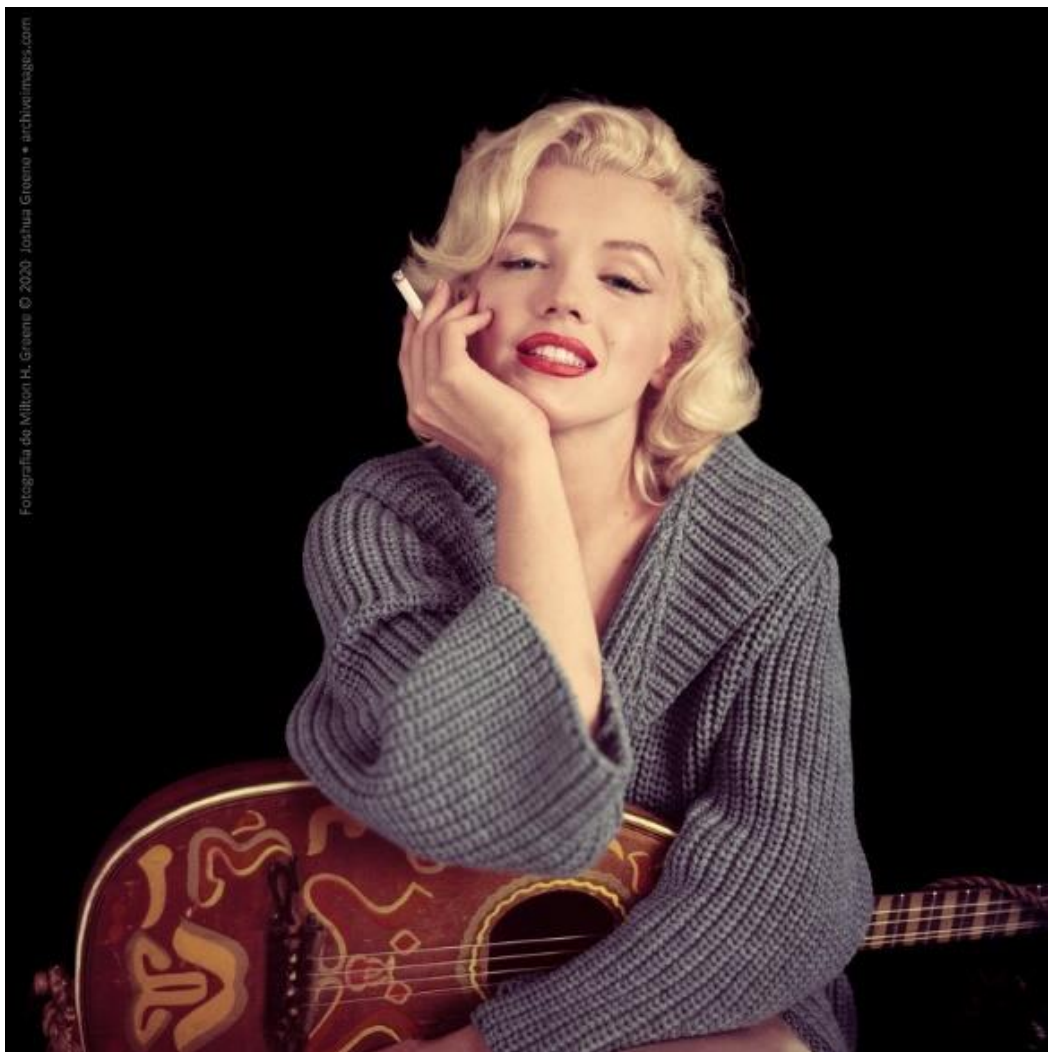
Sessió per a American Airlines. 27 de febrer, 1956.

Una de les grans habilitats de Milton H. Greene era que sempre donava un punt de vista editorial als comptes comercials i per això les agències publicitàries l'adoraven. Milton, que era el fotògraf editorial més ben pagat del món, va idear el concepte que els famosos volaven amb American Airlines. Es va preguntar als agents de les principals estrelles del moment si creien que els seus clients voldrien participar en la campanya i els telèfons van sonar sense parar. Tothom que era algú volia participar en la campanya, per no dir que durant cinc anys les celebritats que hi participessin i les seves famílies gaudirien de seients a primera classe. Una campanya fantàstica amb un elenc magnífic que comptava, evidentment, amb Marilyn Monroe.

Sessió ballarina. Octubre, 1954.

El 1999 la revista Time va classificar la que potser és la sèrie de fotografies més reconeixible d'en Milton i la Marilyn, Ballarina, entre les tres millors fotografies del segle XX, juntament amb el retrat que Philippe Halsman va fer a Albert Einstein i el de Winston Churchill captat per Yousuf Karsh. A la fotografia, feta a l'estudi d'en Milton a Nova York, la Marilyn porta un vestit de tul i setí que li anava petit. El disseny del vestit sempre s'ha atribuït a Anne Klein, una amiga íntima dels Greene que acostumava a deixar roba a en Milton. En realitat, però, el va crear un altre dissenyador novaiorquè, Herbert Kasper, quan treballava per a Arnold Fox, la casa de moda de la 7a Avinguda. En Milton va tornar a fer servir dissenys de Kasper en diverses ocasions als anys cinquanta. El vestit li anava petit perquè l'esposa d'en Milton, l'Amy, no sabia la talla de la Marilyn, ja que encara no havien anat mai a comprar juntes. Pel que sembla, el vestit era dues talles massa petit i per això la Marilyn havia d'aguantar el cosset. El que fascina és la capacitat de la Marilyn de prendre-s'ho tot amb filosofia. Gràcies al seu sentit de l'humor i la profunda confiança en Milton, aquesta sèrie va esdevenir icònica.

Mandolina. Setembre, 1953.

Fleur Cowles, editora principal de la revista Look, va portar en Milton a Los Angeles perquè conegués la Marilyn. La sessió de la mandolina va ser la primera col·laboració fotogràfica entre tots dos. Durant els tres dies següents van crear una obra memorable que va fer que se la guanyés. La Marilyn s'havia torçat el turmell esquerre durant el rodatge de *River of no return* (Riu sense retorn, Otto Preminger, 1954) i per això estava disponible per a aquesta feina.

Marilyn Monroe i Marlon Brando. Novembre, 1955.

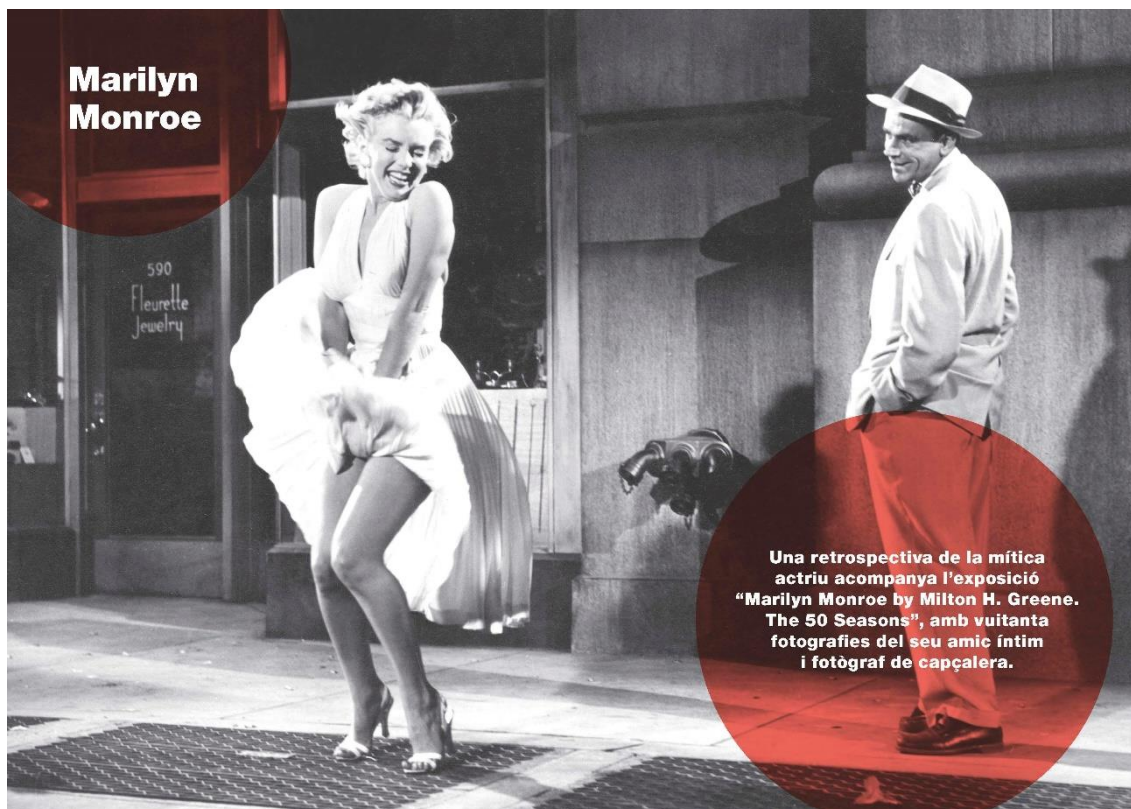
A fi de recaptar diners per a l'Actors Studio, es va convertir una sessió de The rose tattoo (Daniel Mann, 1955) en una gala benèfica. L'Amy, l'esposa d'en Milton, s'encarregava de la promoció i la venda d'entrades, que fins aleshores havia estat lenta. Per animar les vendes, en Milton va trucar a Jay Kanter, el millor amic i agent de Marlon Brando, i li va demanar que portés la Marilyn i en Marlon a l'estudi per fer algunes fotografies publicitàries per a la gala. En aquella època tots dos tenien una relació, que es fa palesa en les fotografies per l'exuberància d'en Marlon, gens pròpia de l'actor de mètode intens i seriós.

Casament de Marilyn Monroe amb Arthur Miller. Juny, 1956.

L'1 de juliol del 1956, un calorós dia d'estiu a Katonah, Nova York, un grup selecte de familiars i amics es va reunir a casa de Kay Brown, agent del dramaturg Arthur Miller, per celebrar un casament jueu tradicional. Hi van assistir en Milton, la família de l'Arthur, l'agent de Marilyn Monroe Productions, Jay Kanter, i la seva esposa, Kit, els Strasberg, els Rosten, el guionista George Axelrod i el dissenyador de moda John Moore. La cerimònia es va celebrar en un saló interior força ple i la resta de convidats la van presenciar a través de les portes i les finestres. La Marilyn va demanar a la Kitty, l'assistenta dels Greene, que s'encarregués de cuinar perquè sabia quins eren els seus plats preferits: pollastre arrebossat amb flocs de blat de moro a l'estil del sud, unes quantes guarnicions i un pastís de noces fabulós. El banquet es va servir a l'aire lliure, sobre dues taules de fusta. La reunió informal mostra un moment de felicitat dels nuvis. Aquell dia, una Marilyn optimista va escriure una nota personal que deia: "Esperança, esperança, esperança".

Retrospectiva Marilyn Monroe

És la *sex symbol* femenina per antonomàsia i un dels personatges més influents del segle XX. Sembla més reconeguda per la seva repercussió social que per la seva carrera com a actriu. Tot i que va demostrar enormes dots dramàtics, és considerada una de les grans intèrprets de comèdia, i ens ha llegat algunes de les caracteritzacions més inoblidables de la història del cinema.

Malgrat que a escala personal mai no va superar els traumes infantils que van fer d'ella una dona inestable i insegura, va lluitar per convertir-se en una de les presències més lluminoses del setè art i va esdevenir el símbol d'una societat despreocupada i alegre. A la dècada dels cinquanta, la seva presència va ajudar a canviar les coses en un Hollywood extremament patriarcal que, arran de la Segona Guerra Mundial, va acabar amb la *screwball comedy* i amb l'efecte d'emancipació de les dones, i en va provocar el retorn als rols de gènere més conservadors: s'havien de casar i d'ocupar de la llar. En aquest escenari, el carisma i el talent de l'actriu no s'assemblaven a res que s'hagués vist abans. Tot i que mai no li van donar papers amb diàlegs intel·ligents i aguts, o amb els quals poder reivindicar talents professionals, la seva sexualitat innata i natural l'empoderava, i les seves contraparts masculines es reduïen a beneïts maldestres, acovardits per la seva immensa puixança femenina.

Les pel·lícules de la retrospectiva

The Asphalt Jungle *La jungla de l'asfalt*

JOHN HUSTON, 1950. Int.: Sterling Hayden, Louis Calhern, Jean Hagen, Sam Jaffe, Marilyn Monroe, James Whitmore, John McIntire. EUA. VOSC. 112'. DCP.

Una obra mestra del cinema negre que relata la planificació i l'atrancament a una joieria amb una precisió i un estudi de personatges exemplar. Una de les primeres vegades en què la presència ingènua i elèctrica de Marilyn Monroe crida l'atenció és en el paper de protegida del pròcer corrupte –encarnat per Louis Calhern–, encapritxada a viatjar a Cuba. “Tot el simbolisme romàntic del film negre es troba reunit en aquest darrer pla de *The Asphalt Jungle*. El destí de l'home és la ciutat. L'asfalt l'engrapa i s'esforça a ennegrir-lo” (Michel Cieutat).

Dimarts 15 / 19.30 h Sala Chomón

Divendres 18 / 16.00 h Sala Laya

Monkey Business *Me siento rejuvenecer*

HOWARD HAWKS, 1952. Int.: Cary Grant, Ginger Rogers, Marilyn Monroe, Charles Coburn, Hugh Marlowe, Henri Letondal. EUA. VOSE. 97'. 35mm.

La intervenció fortuïta d'un ximpanzé fa que un investigador despistat descobreixi la fórmula d'un elixir per rejuvenir. Marilyn Monroe interpreta la secretària innocent que fa perdre l'oremus a Cary Grant i provoca el recel de Ginger Rogers. Una de les grans comèdies de Hawks que s'ajusta perfectament a la definició que en va fer el crític Juan

Cobos: “En la superfície són terriblement divertides; en els temes, profundament modernes; en l'esperit, realment exemplars; en el llenguatge, autènticament senzilles. I, en el fons, són d'un pessimisme atroç.”

Dimecres 16 / 16.00 h Sala Laya

Diumenge 20 / 19.00 h Sala Laya

Niagara

HENRY HATHAWAY, 1952. Int.: Joseph Cotten, Jean Peters, Marilyn Monroe, Max Showalter, Denis O'Dea, Richard Allan, Don Wilson. EUA. VOSE. 92'. 35mm.

Una història d'amor i un thriller de suspens escrit per Charles Brackett, Walter Reisch i Richard L. Breen. És un títol avui mític, entre altres coses per la càrrega eròtica que va imprimir-hi Marilyn Monroe, un fenomen de la natura tan incomparable com el mateix escenari de l'acció, les espectaculars cascades del Niàgara. Hathaway la va rodar demostrant el seu excel·lent ofici i l'operador Joe MacDonald va posar-hi uns colors *bigger than life*.

Dijous 17 / 16.00 h Sala Laya

Dissabte 19 / 19.30 h Sala Chomón

Some Like It Hot *Con faldas y a lo loco*

BILLY WILDER, 1959. Int.: Marilyn Monroe, Tony Curtis, Jack Lemmon, George Raft, Joe E. Brown, Pat O'Brien, Joan Shawlee. EUA. VOSE. 120'. 35mm.

En el violent Chicago de l'època del gangsterisme, dos músics de jazz lluiten per la supervivència laboral, però, després de ser testimonis de la matança del dia de Sant Valentí, hauran de lluitar per salvar la pell i prou. Com podran fer-ho? Una orquestra femenina cerca dues intèrprets, i per tant... *Con faldas y a lo loco*, i la resta ja és història. És un dels films més despietadament divertits que s'han fet mai. "Marilyn va tornar a impressionar amb el seu paper de Sugar, una *flapper* suculent. Malgrat tenir un paper subordinat als de Tony Curtis i Jack Lemmon, va revelar facetes noves del seu talent còmic, va cantar amb matisos deliciosos i va aportar noves experiències a l'erotisme contemporani" (Terenci Moix).

Dijous 17 / 19.30 h Sala Chomón

Gentlemen Prefer Blondes *Los caballeros las prefieren rubias*

HOWARD HAWKS, 1953. Int.: Marilyn Monroe, Jane Russell, Charles Coburn, Tommy Noonan, Elliott Reid, Norman Varden. EUA. VOSE. 91'. 35mm.

Una divertida comèdia musical centrada en les peripècies de dues explosives ballarines professionals que s'embarquen des dels Estats Units cap a França a la recerca de fortuna i marit. Partint de l'obra de l'escriptora i guionista Anita Loos, Hawks construeix un film amb un dels seus temes predilectes: la guerra entre els dos sexes. La coreografia és de Jack Cole, i entre les cançons del film destaca la memorable "Diamonds Are a Girl's Best Friend", de Jule Styne i Leo Robin.

Diumenge 20 / 16.00 h Sala Laya

Dimecres 23 / 19.00 h Sala Laya

River of No Return *Río sin retorno*

OTTO PREMINGER, 1954. Int.: Robert Mitchum, Marilyn Monroe, Rory Calhoun, Tommy Rettig, Murvyn Vye, Douglas Spencer, Ed Winton. EUA. VOSE. 91'. 35mm.

Un expresidiari, el seu fill i una cantant de *saloon* es veuen obligats a fugir riu avall a través d'unes terres salvatges poblades per indis i buscadors d'or perillosos. "M'agradava el guió i estava interessat a provar les lents del nou sistema anomenat *cinemascope*. En realitat és més difícil compondre en

aquest format; també en panavisió. Poquíssims pintors han escollit aquestes proporcions; com que fa la sensació d'abastar més, sembla que s'acobla millor a les preses llargues. A la pantalla gran, els talls bruscos molesten. No m'agrada tallar gaire o fer molts plans de reacció" (Otto Preminger).

Dimarts 22 / 19.30 h Sala Chomón

Dimecres 23 / 16.00 h Sala Laya

The Seven Year Itch *La tentación vive arriba*

BILLY WILDER, 1955. Int.: Marilyn Monroe, Tom Ewell, Evelyn Keyes, Sonny Tufts, Robert Strauss, Oscar Homolka. EUA. VOSE. 105'. 35mm.

Famosa adaptació d'una coneguda obra teatral de George Axelrod, rodada en *cinemascope*, en la qual un marit, que passa l'estiu a Nova York sense la família, viu fantasies sexuals amb una torbadora veïna de l'escala encarnada per, ni més ni menys, que Marilyn Monroe. El film conté l'escena icònica en què l'aire del metro aixeca la faldilla de l'actriu. "Ens va afavorir molt haver de treballar amb insinuacions; el desig no complet de Tom Ewell reflectia l'ansietat i el desig no complerts del públic" (Billy Wilder).

Dijous 24 / 16.30 h Sala Chomón

Diumenge 27 / 19.00 h Sala Laya

Bus Stop

JOSHUA LOGAN, 1956. Int.: Marilyn Monroe, Don Murray, Arthur O'Connell, Betty Field, Eileen Heckart, Robert Bray, Hope Lange. EUA. VOSE. 96'. 35mm.

Comèdia dramàtica basada en l'obra teatral de William Inge que narra una història d'amor i possessió en l'Amèrica dels *rodeos* i els somnis escapçats. És un dels millors films de Joshua Logan (*Picnic*, *Sayonara*, *Camelot*) i va ser rebuda per la crítica amb aplaudiments. Marilyn

Monroe, en el punt més alt de la seva popularitat, i gaudint d'una certa independència en la indústria, va fer ús del seu poder executiu per primera vegada en aquesta producció, va tenir control sobre el guió i va poder escollir el director i el responsable de la fotografia. La seva interpretació dramàtica, entre l'humor i el patiment, que és per a molts la millor de la seva carrera, va enterrar l'etiqueta de *sex symbol* sense cervell que li havien penjat.

Dijous 24 / 19.00 h Sala Chomón

Diumenge 27 / 16.00 h Sala Laya

Let's Make Love *El multimillonario*

GEORGE CUKOR, 1960. Int.: Marilyn Monroe, Yves Montand, Tony Randall, Frankie Vaughan, Wilfrid Hyde-White, David Burns. EUA. VOSE. 118'. 35mm.

Un milionari es fa passar per actor i s'introdueix en una companyia teatral, on s'enamora d'una de les coristes. Marilyn Monroe, amb malles negres i caricaturitzant el personatge de Lolita, realitza una versió esplèndida del clàssic de Cole Porter "My Heart Belongs to Daddy". "El film té una màgia especial que transpira allò que els teòrics en diuen *impressió de realitat*. En la seva reflexió sobre la hipocresia de la vida, *El multimillonario* proposa descobrir la seva realitat entre els bastidors del món de la faràndula" (Esteve Riambau).

Dimarts 29 / 16.30 h Sala Chomón

Dijous 31 / 16.00 h Sala Laya

The Misfits *Vidas rebeldes*

JOHN HUSTON, 1961. Int.: Clark Gable, Marilyn Monroe, Montgomery Clift, Thelma Ritter, Eli Wallach, James Barton. EUA. VOSE.124'. 35mm.

La traducció més adient per a aquesta pel·lícula, escrita per Arthur Miller, seria “Els inadaptats”, perquè els seus personatges viuen d’acord amb un temps que no es correspon amb el del seu entorn natural i la captura de cavalls que practiquen és una metàfora d’una llibertat que se’ls escapa. El to del film és absolutament crepuscular, circumstància que s’engrandeix terriblement quan pensem que van ser les últimes interpretacions de Gable i Monroe, i gairebé la darrera de Clift. Marilyn, que fa en aquest film la que segurament és la seva interpretació més emotiva, va ingressar a l’Actors Studio gràcies als consells del seu marit, Arthur Miller, i l’actriu va quedar tan agraïda amb les classes de Lee Strasberg que li va deixar en herència deu mil dòlars i el 10% de les seves possessions.

Dimarts 29 / 19.30 h Sala Chomón

Dimecres 30 / 16.30 h Sala Chomón